

ПОГОДЖЕНО

Рішення педагогічної ради

№____ від_____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Мар'янівський ліцей

_____ Н.Є.Чонка

Кодекс академічної доброчесності

Ми, учні, педагоги, адміністрація Мар'янівського ліцею Мар'янівської селищної ради Луцького району Волинської області, усвідомлюючи важливість дотримання принципів і правил академічної доброчесності з метою формування і розвитку сприятливого освітнього середовища, демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розробили даний Кодекс академічної доброчесності

1. Загальні положення

• Кодекс академічної доброчесності

- встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності, визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в закладі, види відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності.

• Кодекс

розроблено на підставі вимог чинного законодавства про середню освіту, Статуту закладу, Правил внутрішнього трудового розпорядку

• Дія

Кодексу поширюється на всіх учасників освітнього процесу

• Метою Кодексу є:

• забезпечення

кості освітньої діяльності та якості середньої освіти в закладі;

• формування високої академічної культури;

• утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності;

• забезпечення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;

• розвиток академічних та гімназійних свобод;

• підвищення позитивного іміджу та ділової репутації закладу у вітчизняному та європейському освітньому просторі.

У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються в такому значенні:

1.2. Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.3. Академічна культура – система цінностей, норм, правил, зразків поведінки, способів діяльності, принципів спілкування, які визначають професійну діяльність в освіті

1.4. Якість середньої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

1.5. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у середньому навчальному закладі, що відповідає стандартам середньої освіти, забезпечує здобуття особами якісної середньої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.6. Принципами академічної доброчесності є:

– *чесність* – недопущення будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній, педагогічній і науковій діяльності;

– *справедливість* – неупереджене ставлення один до одного, об’єктивне та прозоре оцінювання результатів навчальної, дослідницької чи трудової діяльності;

– *довіра* – існування в гімназійному середовищі атмосфери взаємної довіри, що заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці й творчості, позбавляє страху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар’єру саплюжено, а репутацію підірвано;

– *повага* – виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками гімназійної громади;

– *відповідальність* – сумлінне виконання взятих на себе зобов’язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності;

– *підзвітність* – надання будь-якої інформації, що стосується освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності гімназії, учасникам освітнього процесу, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством.

1.7. Неприйнятними для учнів та працівників закладу порушеннями академічної доброчесності є:

– *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів

(оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства під іменем особи, яка не брала участі в їх створенні;

– *обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

– *академічне шахрайство*: для учнів: списування (використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації чи допомоги під час оцінювання результатів навчання; використання під час проведення контрольних робіт шпаргалок, телефонів, планшетів, мікронавушників; підробка підписів у офіційних документах (щоденниках, табелях); здавання різними особами робіт з однаковим змістом; виконання на замовлення або продаж текстів контрольних робіт, домашніх завдань; для педагогів: фальсифікація або фабрикація інформації при створенні методичних розробок, посібників; підробка підписів у офіційних документах (актах, угодах, звітах), свідоме завищення чи заниження оцінок учням.

• ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ ТА ПЕДАГОГІВ

2.1. Гідним для всіх учасників освітнього процесу школи є:

– дотримуватися вимог законодавства України, Статуту школи, Правил внутрішнього розпорядку, цього Кодексу, а також внутрішніх нормативних документів школи;

– дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно й сумлінно виконувати необхідні навчальні та робочі завдання;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій, розвитку позитивної репутації закладу;

– не чинити правопорушень, сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень іншими особами в навчальній, педагогічній та інших видах діяльності;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;

– спілкуватися в гімназійному середовищі державною мовою, піклуватися про культуру власної мови та мови колег;

– не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка неправдивою, викладеною з перекручуванням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації закладу;

- сприяти становленню партнерських відносин між педагогами та учнями, підтримувати атмосферу довіри, відповідальності, взаємодопомоги в закладі;

- допомагати учасникам освітнього процесу, які опинилися в складних життєвих обставинах;

- вести здоровий спосіб життя, дотримуватися правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним;

- підтримувати чистоту й порядок на території закладу, дбайливо ставитися до майна та ресурсів.

2.2. Кожний учень закладу у своїй *навчальній діяльності* повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;

- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами та переведенням на індивідуальний графік навчання;

- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;

- активно займатися самостійною роботою, знаходити інформацію з надійно перевірених джерел, додатково опрацьовувати нову літературу та Інтернет-ресурси, вказані в методичних рекомендаціях викладачів;

- посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому;

- поважати право інтелектуальної власності, наукові та навчальні здобутки інших;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;

- дотримуватися правил ділової поведінки у спілкуванні з учнями, педагогами, працівниками школи;

- поважати думки інших учнів, уміти вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору;

- не принижувати будь-яким чином гідність учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- не використовувати та запобігати використанню з боку інших учнів службових або родинних зв'язків для отримання нечесної переваги в навчальній діяльності.

2.3. Кожний педагогічний працівник у своїй *педагогічній діяльності* повинен дотримуватися моральних правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному й методичному рівнях навчальних дисциплін відповідної освітньої програми;
- доносити до учнів достовірну наукову інформацію, сприяти творчій активності та становленню громадянської позиції молодого покоління;
- постійно підвищувати свій професійний рівень, залучати у педагогічній діяльності новітні педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання, використовувати новітні й достовірні джерела інформації;
- керуватися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань і компетентностей учнів закладу;
- приходити на всі заняття вчасно і не залишати навчальний кабінет передчасно, використовувати ефективно урочний час для досягнення результатів навчання, визначених у робочій програмі навчальної дисципліни;
- ретельно та грамотно складати методичні вказівки й рекомендації до самостійної роботи учнів, вказуючи наявні новітні надходження літератури та Інтернет-ресурси, надавати вичерпні консультації учням;
- надавати достовірну інформацію про власну педагогічну діяльність;
- контролювати дотримання академічної доброчесності учнями;
- поважати думку кожного учня, заохочувати та надавати всім рівні можливості при обговоренні дискусійних питань;
- дотримуватися принципів світськості й віротерпимості в освітньому процесі;
- не принижувати будь – яким чином гідність учнів, запобігати таким діям з боку інших осіб;
- бути взірцем найвищої інтелігентності.

2.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- недотримання норм Конституції та законодавства України про освіту, а також нормативних документів гімназії;
- здійснення порушень академічної доброчесності, зазначених в п. 1.7 цього Кодексу;
- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності учасників освітнього процесу;
- запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної причини;
- вживання наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння на території закладу;
- пронесення в гімназію зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть нашкодити життю та здоров'ю людини;

- прояви різних форм агресії проти інших, сексуальні домагання;
- участь в азартних іграх під час освітнього процесу та на робочому місці;
- поширення неправдивої та компрометуючої інформації про учасників освітнього процесу;
- використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній чи трудовій діяльності;
- ведення в гімназії політичної, релігійної чи іншої пропаганди, а також примус до сповідання або відмови сповідувати релігії під час навчальної діяльності, до участі в релігійних обрядах і святах;
- використання символіки школи у заходах, не пов'язаних із діяльністю закладу;
- завдання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі ЗЗСО

• ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЛІЦЕЮ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Дотримання принципів і правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості середньої освіти.

3.2. Політика академічної доброчесності школи включає комплекс заходів, які мають на меті забезпечити виконання принципів і правил академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та протидіяти будь-яким проявам академічної нечесності.

3.3. Реалізація політики академічної доброчесності закладу здійснюються через :

- діяльність Комісії академічної доброчесності ;
- посилення заходів боротьби зі списуванням учнів під час виконання різних типів завдань;
- інформування на веб-сайті закладу та в соціальних мережах про заходи щодо забезпечення принципів та правил академічної доброчесності;
- проведення тренінгів і семінарів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній нечесності;
- формування умов для розвитку взаємодовіри й взаємоповаги між учасниками освітнього процесу.

3.4. Кожен учасник освітнього процесу в закладі відповідальний за дотримання принципів і правил академічної доброчесності в навчальній та педагогічній діяльності. Кожен учасник освітнього процесу мусить

реагувати на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності іншими особами, зокрема:

- вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість здійснення нечесної поведінки в навчальній, трудовій діяльності;
- повідомляти адміністрацію закладу, профспілковий комітет, раду творчих груп учнівської організації в тому числі письмово, про порушення особами правил академічної доброчесності;
- звертатися до Комісії академічної доброчесності ЗЗСО з метою розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності.

3.5. За порушення академічної доброчесності, зазначені в п.17 даного Кодексу, учні можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності пропорційно до тяжкості порушення:

- отримання незадовільної оцінки за результатами контрольної роботи;
- повторне проходження оцінювання;
- зниження семестрового балу;
- відрахування із закладу.

3.6. За порушення академічної доброчесності, зазначені в п.17 даного Кодексу, педагогічні працівники закладу можуть бути притягнені до такої академічної та дисциплінарно відповідальності пропорційно до тяжкості порушення:

- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень, визначених внутрішніми документами закладу;
- догана;
- звільнення з роботи.

• КОМІСІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Комісія академічної доброчесності школи (далі – Комісія) – колегіальний орган, на який покладені такі завдання:

- організаційно-методичне забезпечення виконання прийнятих в школі стандартів академічної доброчесності;
- виявлення порушень принципів і правил академічної доброчесності з боку учасників освітнього процесу;
- розгляд скарг про підозру в застосуванні неетичних практик у навчальній діяльності;
- надання пропозицій адміністрації школи щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й накладання відповідних санкцій.

4.2. До складу Комісії входять: перший заступник директора з навчально-виховної роботи, голова профспілкового комітету, президент учнівської організації, шкільний омбудсмен, по одному представнику від паралелей 5-11 класів, по одному представнику від предметних кафедр.

самоврядування. Склад Комісії академічної доброчесності затверджується радою закладу та наказом директора закладу терміном на один навчальний рік.

4.3. До членів Комісії не можуть обиратися особи, які притягувалися до відповідальності за порушення цього Кодексу та Правил внутрішнього розпорядку закладу. Члени Комісії, проти яких висунуто звинувачення в порушенні даного Кодексу, не можуть брати участь у її засіданнях. Члени Комісії, які були звинувачені в порушенні даного Кодексу, відстороняються від діяльності в Комісії, а на їх місце обирається інша особа.

4.4. Голова Комісії, його заступник і секретар обираються з числа її членів на першому засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування. На першому засіданні ухвалюється план роботи Комісії, про виконання якого голова Комісії звітує щорічно перед радою закладу.

4.5 Засідання Комісії проводяться один раз на семестр відповідно до плану роботи або позачергово у випадках, зазначених в п. 4.7. Засідання вважається правомірним, якщо в ньому беруть участь 2/3 складу її членів

4.6. Рішення Комісії приймаються на її засіданні простою більшістю голосів відкритим голосуванням і оформляються протоколом, який підписують голова і секретар Комісії.

4.7. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення, зазначеного в п. 1.7 цього Кодексу, має право подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії. У цьому випадку голова Комісії не пізніше, ніж через 10 днів після подання скарги оголошує про проведення позачергового засідання, на якому відбувається розгляд скарги. Особа, що подала скаргу, повинна викласти в ній аргументи, які свідчать про порушення академічної доброчесності, та надати відповідні докази.

4.8. Процедура розгляду питання про порушення академічної доброчесності включає такі стадії:

4.8.1. *Повідомлення особи про подання скарги.* Відповідач має бути ознайомлений із висунутою проти нього підозрою, особливостями процедури розгляду даного питання. Допускається право вето відповідача щодо будь-якого члена Комісії, якщо підозри в його упередженості є обґрунтованими. Учень або педагогічний працівник закладу може визнати свою вину в допущеному порушенні. У такому разі розгляд питання не проводиться, а факт визнання провини враховується при визначенні виду академічної відповідальності.

4.8.2. *Проведення розслідування.* Процедура розгляду питання передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);
- вивчення першоджерел (підсумкові роботи);

- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);

- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного розслідування.

4.8.3. *Завершення розслідування та підготовка звіту.* За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий звіт, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення правил академічної чесності та зміст скарги);

- описова частина (інформація по суті питання, яка була розглянута Комісією);

- мотивувальна частина (обставини та докази, які комісія взяла до уваги);

- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення). Якщо будь-який член Комісії не погоджується зі звітом, він має право викласти окремо свою думку, що є невід'ємною частиною звіту. Усі учасники процесу мають бути ознайомлені з результатами розгляду питання і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту.

4.9. Особа, яка підозрюється в порушенні академічної доброчесності, має право:

- знати про дату, час і місце проведення засідання та бути присутньою на ньому під час розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності;

- знайомитися з усіма матеріалами щодо встановлення фактів порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, вповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.10. Звіт Комісії про розгляд питання про порушення академічної доброчесності надсилається впродовж трьох днів директору гімназії, який на його підставі приймає рішення про винуватість або невинуватість особи, проти якої було подано скаргу, та притягнення її до академічної відповідальності або застосування заходів дисциплінарного чи виховного характеру (у випадку доведення вини порушника). Прийняте рішення є підставою для видання відповідного наказу по закладу. У випадку виникнення нових обставин справи або недостатнього вивчення Комісією

усіх поданих матеріалів директор закладу може направити справу на додатковий розгляд.

4.11. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур. Лише учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом скарги та матеріалами справи.

4.12. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене в письмовій формі впродовж десяти днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням. Апеляція подається на ім'я директора, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи. Апеляційна комісія, у свою чергу, розглядає питання за процедурою, зазначеною у п. 4.8, та готує новий звіт про порушення академічної доброчесності, який передає на розгляд директору закладу. Остаточне рішення приймається директором закладу або уповноваженою ним особою. Рішення директора закладу не оскаржуються.

• ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Даний Кодекс затверджується, ухвалюється рішенням педагогічної ради, профспілкового комітету, ради творчих груп учнівської організації. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться виключно за рішенням ради закладу.

5.2. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані знати даний Кодекс. Незнання або нерозуміння норм даного Кодексу не є виправданням неетичної поведінки та порушення правил академічної доброчесності.

5.3. Школа забезпечує публічний доступ до тексту Кодексу через власний веб-сайт.